

TÜRKİYE BİYOETİK DERNEĞİ

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ TAM GÜN ÇALIŞMASI YASA TASARISI REVİZE GÖRÜŞÜ*

Türkiye Biyoetik Derneği hem hasta bakımı hem de öğrenci eğitimi yönlerinden sağlık birimlerinde hekimlerin, tam gün çalışmalarına ilke olarak karşı değildir. Bu nedenle yasaya ismini veren tam gün çalışma kavramını desteklemektedir. Ancak Tam Gün Çalışma Yasa Tasarısı sadece bunu değil, başka önemli hususları da içermektedir. Bunlardan biri de hekimlerin "kısmı statü"lü kadroya geçirilmeleridir. Bu durum, hekimlerin kolayca, işten çıkarılabilmeleri anlamına gelir. Oysa böyle bir yasa hazırlanırken ve hekimlerden tam gün çalışma istenirken, onların sosyal güvenlikleri ve özlük hakları da güvence altına alınmalıdır. Esas endişe yaratan husus, yapılacak uygulamanın, hekimin emeğinin hem kamuda hem de özelde sömürülmesi sürecini başlatabilecek düzenlemelere açık olma ihtimalini taşımasıdır. Bu nedenle tam gün çalışma, yasanın zorlamasıyla değil, hekimlerin uygun koşullar sağlanarak gönüllü istemiyle olmalıdır. Yasa tasarısı, hekimin sosyal güvencesini ve özlük haklarını ihmal ederek, onları sözleşmeli statüye geçirerek iyi hekimlik kavramını da zedeleme potansiyeli taşımaktadır. Hekimlere emeklerinin karşılığı olan insanca yaşama standardını temin edecek ücretlendirme ve mesleki güvence sunma tıp etiğinin adalet ilkesi ve iyi hekimlik ölçütleri ile de uyumludur.

Hekimlerin ve diş hekimlerinin mesleki emeklerini tek bir alanda kullanarak bu emekleri karşısında alacakları ücretle insanca bir yaşam sürdürmeleri en temel özlük haklarındandır. Tam gün çalışan sağlık profesyonelinin kazancı, onu ikinci bir iş yapmayı ve ikinci bir zaman diliminde çalışmayı düşündürmeyecek düzeyde olmalıdır.

'Mesai saatleri dışındaki çalışmaların ek ödeme' olarak düzenlenmesi, performans uygulamasıyla birleşince hekimlerin enerjilerini ve dikkatlerini zorlayarak hizmet vermeye teşvik etmektedir. Bu yaklaşım, hizmetin kalitesini göz ardı eden, hizmetin tıbbi uygunluğunu kontrol etmeyen sadece işlem sayısını temel alan performans uygulamalarındaki yanlışları daha da artıracak ve hekim hataları sonucunda hasta mağduriyetleri çoğaltacaktır.

Sağlık çalışanlarına ek gelir sağlayan performans uygulamasındaki yanlışlar düzeltilerek burada yaratılan değerın özlük haklarına yansıtılması, hizmetin niteliğinin toplumun sağlık gereksinimleri ölçüt alınarak değerlendirilmesi kamu çalışanlarının gelecek kaygıları giderilebilir.

Döner sermaye gelirlerinden sağlık çalışanlarına aktarılan pay, çalışanların gelirlerini artırmakla birlikte; özlük haklarının yükseltilmesi için kalıcı bir çözüm değildir. Emeklilik dönemine yansımamaktadır ve süreklilik göstermemektedir.

Emeklilik süresi yaklaşan sağlık çalışanlarının özlük haklarında kayıplar olmaması için kademeli geçiş süreleri konabilir. Ayrıca yarım gün statüsünde çalışanların tam güne geçmesi sürecinde muayenelerindeki araç-gereç ve malzemelerin değerlendirilmesine ilişkin çözüm önerileri de geliştirilmelidir.

Hekimler tam gün çalışma ilkesine karşı değildir. Yaşam standartlarını yükseltebilmek, refah düzeyini temin edebilmek için hastane dışında da çalışmaya mecbur kalmaktadır. Yasa'nın bu önemli eksikliklerini gidermeden çıkarılmasına karşıyız. Türkiye Biyoetik Derneği olarak, tam gün çalışma fikrini desteklemekle birlikte, hekimlerin sosyal güvencelerini ve özlük haklarını güvence altına alan bir Yasa'dan yanayız.

* Türkiye Biyoetik Derneği 04.09.2009 tarihli Yönetim Kurulu toplantısı'nda kabul edilmiştir. 01.10.2007 tarihli önceki Görüş'ün güncellenmesinde emeği geçenler: Dr. Funda Kadioğlu, Dr. Serap Şahinoğlu, Dr. Murat Civaner